

10-39 Fundació Institut Borrell

Arxiu Provincial de l'Escola Pia de Catalunya

INVENTARI DE LA SÈRIE 10-39
[FUNDACIÓ INSTITUT BORRELL]

Barcelona Març 2004

Presentació

La sèrie 10-39 pertany al conjunt de documentació que la Fundació Institut Borrell, ubicada a la Torre del Governador, a Alella; va generar al llarg de la seva història, des que es creà en 1916 fins que desaparegué a finals dels noranta; així com, d'altra documentació que no va produir directament ella però que d'una manera o altra hi està relacionada.

La Torre del Governador, nom en què és conegut l'edifici, està situat lluny del nucli urbà. La torre comença ja la seva història en 1377 quan era coneguda com el Mas Torrella i que canvià de nom quan alguns dels seus amos tingueren càrrecs al govern de Catalunya.

El 1842. D. Juan de Queralt i Bucarelli vengué la finca a D. Manuel Safon Lluch, veí de Madrid. Al morir el seu fill i hereu, S. José Safont i Parelleda, el 1880, la seva mare i germanes heretaren la finca i el deute contret per aquest (150.000 pessetes a la companyia d'assegurances "La Peninsular" i una hipoteca de 62.000 pessetes al sr. Juan Forgas Bayó). Aquestes circumstàncies foren la causa que es vengués en subhasta pública i que passés a mans d'Antonio Borrell.

Antonio Borrell fou consignatari de a la Ciutat Condal de la Compañía Marítima de Liverpool a Les Filipines, promotor i soci directiu de diverses companyies de ferrocarrils, d'assegurances i entitats bancàries. El seu nom figurà a les principals entitats culturals i benèfiques de Barcelona, Madrid i València.

En el camp polític milità en el partit de Cánovas del Castillo, gran amic seu; i fou diputat per el districte d'Arenys de Mar i senador per Lleida.

En 1910 morí sense descendència i tots els seus béns passaren a uns hereus de confiança perquè es dediquessin al finançament d'una obra benèfica que portarien a terme amb la col·laboració de l'Escola Pia de Catalunya. Així sorgí la Fundació Institut Borrell i el Patronat que la regia.

Quan la Fundació es féu càrrec de l'edifici una de les primeres actuacions que portà a terme va ser l'obertura d'una escola per a nens de la població d'Alella i un internat i, al mateix temps, un centre on els joves escolapis podien seguir els seus estudis eclesiàstics.

La casa s'habilità construint un edifici-escola adjunt i s'afegí un segon pis a la casa ja existent. El mateix es va fer en 1960 quan també es reconstruí el saló de

Cristall i el saló de Te a causa del mal estat en què es trobava. El primer d'ells, així com altres parts de la casa, seria restaurat en nombroses ocasions posteriorment.

Més endavant, a la dècada dels vuitanta l'edifici s'habilità com a casa de colònies i de convivències i es construïren unes pistes poliesportives. La part de l'edifici destinada a l'escola passà a disposició de l'Escola Agrícola del Maresme on uns 150 alumnes feien pràctiques d'horta i floricultura.

A partir de la dècada dels noranta, a més, s'iniciaren els Camps de Treball de Restauració que tenien l'objectiu d'anar restaurant poc a poc parts emblemàtiques de l'edifici, com fou el Saló de Música entre d'altres.

A finals dels noranta la casa de colònies tancà degut a contradiccions entre la normativa de seguretat que demana la Generalitat de Catalunya i la consideració de casa patrimonial que té per l'Ajuntament d'Alella. Ja que si uns demanaven que es disposés d'una escala d'emergència, els altres n'impedien la seva construcció.

En el mètode que s'ha seguit per inventariar la documentació ha estat el següent: en primer lloc s'ha procedit a la identificació del contingut a les diferents caixes i després agrupar-la segons temàtiques (gestió administrativa de l'edifici, economia i pressupostos, activitats que s'hi desenvolupaven, etc.).

La datació de documents no ha suposat una gran dificultat degut que molts d'ells anaven perfectament datats. El que sí que ha estat més complicat ha estat la seva organització, ja que al tractar-se de diferents institucions individualitzades però no molt diferenciades (Casa de Colònies, Escola Agrícola del Maresme, Comunitat Religiosa i Camps de Treball) a vegades era més difícil saber exactament a quina d'elles pertanyia la documentació que es tenia a les mans.

Entre la documentació inventariada hi ha factures i sol·licituds d'ús de la casa de colònies (per part d'escoles, esplais, etc), documentació relacionada amb l'economia de la Fundació Institut Borrell, actes de reunions del patronat, correspondència mantinguda amb la Generalitat, i d'altres institucions; plànols de la casa (des de principis de segle, els més antics, fins a dates més modernes), les memòries dels Camps de Treball (algunes d'elles amb fotografies), documentació relacionada amb els assumptes judicials (diferents plets que va interposar la Institució per diferents raons); i, finalment, hi ha una caixa destinada únicament a documentació *antiga*, és a dir, d'abans de la creació de la Institut Borrell fins el moment just del seu naixement, com poden ser: ventes a perpetuïtat, plets, l'inventari de béns que Antoni Borrell destinà a la Fundació, autoritzacions per a la creació d'aquesta, etc.

10-39 Fundació Institut Borrell

Fundació Institut Borrell 10-39. Compactus 2B Caixes: 1-30

Núm.	Dates extremes	Descripció
1	1977-1993	<ul style="list-style-type: none"> - Memòries 1989, 1993 - Actes de la junta patronal (1949-1989) - Cartes al patronat (1977-1984) - Resum històric de la Torre del Governador <ul style="list-style-type: none"> - Ajuntament d'Alella: correspondència, rebuts, liquidacions e l'impost de plus-vàlua... (1982-1989) <p>Correspondència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Correspondència Generalitat" (1983-1984) - Ajuntament d'Alella i Generalitat de Catalunya 1986-1994 - Correspondència 1991-1995 <ul style="list-style-type: none"> - Escola Agrària del Maresme: Documentació laboral: Seguretat Social, Hisenda i Nòmines. (1957-1985)
2	1991-1992	<p>Factures clients 1991:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 setembre-31 desembre 1991. - Liquidacions: setembre-octubre 1991 desembre - Sol·licitud d'utilització de la casa de colònies: 7-23 novembre de 1991 <p>Factures clients 1992: 2 de gener-31 desembre</p>
3	1993	Factures clients 1993: de gener 30 desembre 1993
4	1969-1995	<p>Contractes: de lloguer, d'arrendament, etc. (1976-1985)</p> <p>Contracte 1989</p> <p>Contractació de joves a l'atur (sol·licitud de subvenció, etc). 1989</p> <p>Assegurances (1969-1995)</p> <p>IB: inventaris, contribució territorial (1986), Balanç (1984)</p> <p>Modificació del nom de l'etiqueta (1986)</p> <p>Documentació relacionada amb hisenda 1986)</p> <p>Extractes de comptes (1990-1992)</p> <p>1991 pagat sense IVA (factures) (1982-1990) (no hi ha 1989)</p> <p>Comptabilitat (1980-1990) + - Comptes d'explotació i balanç de situació (1989)</p> <p>Comptabilitat Insitut Borrell 1980-1992</p>
5	1984-1994	<p>Economia 1984-1994 (factures, pressupostos, préstecs de la Generalitat)</p> <p>Hisenda (1989-1995)</p> <p>Llibres de comptabilitat.</p> <p>Exercicis: 1984-85-86</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1987 - 1987 - 1988 - 1989
6	1987-1995	<p>Informes comptabilitat 1987-1995</p> <p>Llibres de comptabilitat. Exercicis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1990 - 1991 - 1992 (I) - 1992 (II)
7	1970-1993	<p>Factures proveïdors 1993</p> <p>Comprovació de comptes (1972-1976)</p> <p>Banc Santander: valors. Accions, títols, obligacions, cèdules, etc. (1970-1976)</p>

10-39 Fundació Institut Borrell

8	1976-1995	<p>Banc Santander: valors. Accions, títols, obligacions, cèdules, etc. (1976-1982)</p> <p>Liquidació del pressupost 1994 (1995)</p> <p>Seguiment del pressupost 1994 (1995)</p> <p>Comptabilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1992-1993 - 1993-1996 - Pressupost 1993
9	1969-1996	<p>Comptabilitat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impresos per a la rendició de comptes - Patronat Institut Borrell de les escoles Pies d'Alella: <ul style="list-style-type: none"> - Balanç 1969-1970 - Balanç 1971-1972 - Estats de comptes de 1984-1991 - Rendició de comptes corresponent 1990-1991 - Comptabilitat 1990 - Comptabilitat 1991 - Exercici 1992 - Comptes anuals 1993 - Comptes anuals 1994 - Exercici 1995 - Exercici 1996
10	1924-1987	<p>- Extractes i relacions de valors (1924-1989):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Compte (Valores) Banco Hispano americano 8-99-69 - gesfondo 31 desembre 1969 - 1989 - Banc Santander (1968-1990) - Banco Soler y Torra Hermanos (1959-1948) - Crédit Lyonnais de la Rambla (1924-1927) - Valors amortitzats (1973-1974) <p>Inverban</p> <ul style="list-style-type: none"> - valors 1994 - valors 1995 - valors 1996 <p>Documentació comptable 1993-1997</p>
11	1989-1995	<p>Valors i accions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Accions inverban (1991-1993) - Iverban (1991-1994) - Gesmo (valoracions trimestrals (1989), moviment diari (1989)) - Inverban correspodnència 1990-1995
12	1968-1981	<p>Pòlisses d'assegurances de vehicles. 1968-1981</p> <p>Plànols de la casa 1978</p> <p>Plànols (d'abans de 1979 i posteriors)</p>
13	1981-1996	<p>Inventari 1981</p> <p>Propostes d'ocupació de la casa</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hamelin – P. Sas - Francesc X. Moreno Gil - Niu Restaurant - Masia Can Casals - Prestige - Rosa dels vents - 1995-1996

10-39 Fundació Institut Borrell

14	1950-1990	<p>Propietats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relació de títols de propietat, valoració de béns immobles, etc.(1989-1990) - Registre de finques de l'institut Borrell - Alella - Tiana - C/ Aviñó - C/ Sant Gil <p>Vendes de les finques del:</p> <ul style="list-style-type: none"> - C/ St, Gil - C/ Avinyó <p>- Memòria-informe al pla parcial d'ordenació de don Juan Peláez Fabra... (1971)</p> <p>- Isidor Infante Nin</p> <p>Vinya d'en Tarrés (contracte d'arrendament, etc). (1911-1951)</p> <p>Mines d'aigua (informació + plànols) 1950</p> <p>Torrent de can Bernades</p> <p>Contracte i rescissió de contracte amb el Marquès de Barbarà per donar o vendre aigua pel poble d'Alella (1940-1960)</p>
15	1979-1997	<p>Plànols:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plànols Piscina (sense any) - Plànols de la casa (sense any), 1990 i 1987. - Redistribució de la casa de colònies (projecte + plànols) 1992 - Valoracions dels terrenys (1979, 1984, 1987, 1991, 1997 - Plànols de la piscina, els vestuaris, les pistes, etc.
16	1980-1985	<p>Plànols, restauració i obres:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Plànols de la casa del Governador (1982) - Projecte i pressupost per a la realització d'unes pistes poliesportives. (1980) - Plànols de l'escola agrícola (hivernacle, etc) - Restauració: <ul style="list-style-type: none"> - Projecte de restauració sales nobles, il·lustracions, Informe de restauració de pintures murals, modificació puntual del pla d'ordenació urbana. 1992 1989 - Restauració conservació sales nobles de la casa (1992) - Il·lustracions de les sales nobles de la casa
17	1988-1995	<p>Subvencions:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subvenció medi ambient (1992) - Subvenció per supressió de barreres arquitectòniques (Departament de Benestar) (1992) - Subvenció per vinya arrencada (1991) - Subvenció saló de Cristall (Generalitat de Catalunya) (1988-1991) - Subvenció per a casa de colònies (1992) - Subvenció primer pis Alella (Direcció General de Joventut) (1992) - Subvenció restauració pintures murals (1992 i 1994) (Departament de Cultura) - Subvenció "obres" (Departament de Joventut) (1993) - Ajuts forestals 1995

10-39 Fundació Institut Borrell

18	1953-1991	<p>Carpeta Patronat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1952: subministrament d'energia elèctrica - 1990: cens de la fundació borrell - Mútua de Seguros Agropequaris (1953-1962) <p>Acord sobre la propietat de les vinyes (1968)</p> <p>Obres del camí de Martorelles 1980-1989 Obres 1979-1980</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pistes esportives: factures, contractes, lloguers locals. (1982-1989) <hr/> <p>Obres Restauració del saló de cristall (1989-1992):</p> <ul style="list-style-type: none"> - - projectes + pressupostos + plànols + VISATS d'obres 1989-1991 . Llicència d'obres 1990 - Projectes d'obres anul·lats: restauració Saló de Cristall i habilitació de la cuina. (1989) - Projecte de restauració interior del Saló de Cristall (1992) - Restauració 1985 (pòrtic i terrassa dintre el llac) - projecte-pressupost obra de la cuina (1991)
19	1989-1990	<ul style="list-style-type: none"> - Pla especial d'equipaments (1989): Torre del Governador (92/1549) - Estudi de superfícies de les finques i edificacions de la Fundació Borrell (conté plànols) (1990)
20	1998-1994	<p>Rebut dels arquitectes: Colina, Prat i Valls.</p> <p>Estudi d'investigació cadestral i registral de les finques d'Alella i Tiana (sense data)</p> <p>Vinyes (regulació, explotació, etc) (1998) (també hi ha vinya Tarrés)</p> <p>Plans especials de protecció del patrimoni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pla especial de protecció del patrimoni. Llac. Projecte + plànols (1991) - Pla especial de protecció del patrimoni (conté plànols) (1992) - Pla especial de protecció del patrimoni de la Torre del Governador 1994 (projecte + plànols) - Plànols del pla especial de protecció del patrimoni
21	1948-1952	<p>Plet a Ramón Torres:</p> <p>Asunto Ramón Torres: Plet de la Institució Borrell contra Ramón Torres Villanova. (1948-1955)</p> <ul style="list-style-type: none"> - A la port: "Acta de requerimiento de Don Agustín Pérez Bufill Martínez" (1948) - A la port: "Demanda de Juicio declarativo de Mayor Cuantía" contra Ramón Torres (1950) - A la port: "Juicio declarativo de Mayor Cuantía en trámite de apelación" contra Ramón Torres (1952) - A la port: "Comparecencia expediente de declaración de herederos al instituto de D- Juan Torres Vilanova" (1949) <p>Requerimiento Notarial 1948 a instància de Don Agustín Pérez-Bufill y Martínez.</p> <p>Granja escola d'Àlava Granja escuela de Errotzarra: Actividades previas y posteriores</p>

10-39 Fundació Institut Borrell

22	1990-1997	<p>Camp de Treball:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Memòries: <ul style="list-style-type: none"> - 1990 - 1991 - 1995 - 1996 - 1997
23	1970-1981	<p>Factures 1970-1996 Alella Pistes esportives (1980-81)</p>
24	1990-1995	<p>Camps de Treball:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Camp de treball Restauració 1990 - Camp de treball 1990/1991 - Camp de treball Restauració 1993 - Camp de treball Restauració 1994 - Camps de treball (1993-1995) (una sola carpeta) <p>Projecte de can Borrell de cara els 90</p>
25	1969-1985 i 1980-1995	<ul style="list-style-type: none"> - Casa de colònies: relació de reserves, llibreta de moviment caixa, dibuixos, postals de la casa. - Sobre marró conté: <ul style="list-style-type: none"> - Economia - Projecte d'inversions, - Contractes cuina i menjador - Estudis cuina - Informes, estudis i varis - Pressupost econòmic (exercicis 1992-1993) - Normativa - Sobre marró II: Projectes d'obres. Conté: <ul style="list-style-type: none"> - Enderroc del galliner - Noves construccions: aigua calenta dutxes - Memòria d'ocupació d'activitats - Casa de colònies: <ul style="list-style-type: none"> - Informe generalitat - Carta legalització de la casa - Denegació d'expedient casa de colònies (1995)
26	1991-1992	<p>Activitats casa de colònies</p> <p>Alella: noves activitats/projectes: activitats estiu 1991</p> <p>La casa: ocupació i reactivació</p> <p>Camp de treball de restauració 1992</p> <p>Projecte: Can Borrell de cara els 90</p>

10-39 Fundació Institut Borrell

27	1974-1995	<p>Obertura de la casa do colònies (disposicions, butlletins oficials, etc.) (1986)</p> <p>Institut Borrell:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resums dels mesos d'estat de comptes: 1981-1982 - Diversos contractes de serveis: extintors, etc. 1978-1986 - Aigua-gas-electricitat (1974-1986) - Convivències i esports: execució del pressupost (1991-1992) <p>Escola Agrícola del Maresme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fulletons informatius - Escola agrària del Maresme: Comptes Horta i Vinya - Escola agrícola: 1994 - Formació professional agrícola: factures 1986-1989 <p>Retalls de premsa (1966-1997) i 26-2-1989</p> <p>Documentació relacionada amb l'objecció de consciència (1990-1995)</p> <p>Salmonel·losi: expedient sancionador (1998-1999)</p> <p>Cooperatives criadores de cerdes</p> <p>Projectes de folletons de la casa de colònies</p>
28	1990-1992.	<p>Comunitat religiosa d'Alella:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Projecte d'execució de residència d'una comunitat religiosa a Alella. 1992 - Edifici comunitat a Alella (projecte, pressupost, plànols) (1990-1992)
29	1846-1953	<p>Venta a pertpetuïtat d'una peça de terra plantada de vinya feta per José Andinach i Soler a Don José Safont. (1846)</p> <p>"Pleito relativo a una mina entre Don Antonio Bruy y -- -- Don Conrado Guille apoderado de Don José Safont y Parellada" (1878-1879)</p> <p>Testament d'Antoni Borrell (1896)</p> <ul style="list-style-type: none"> - "Fassanes en son estat actual" (19?) (plànols) - Inventari dels béns que Antoni Borrell i Folch destinà a la Fundació de l'Institut Borrell (1916) <p>Autoritzacions per a l'Institut Borrell:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Autorització eclesiàstica de l'Insitut Borrell atorgada per l'ordinari diocesà (1916) - Autorització canònica de l'Institut Borrell concedida per la Sagrada congregació de Religiosos (1917) <p>Estat de comptes (1951-1953)</p> <p>Inventari del fons Borrell</p>
30		<p>Projecte de folletons informatius (maquetes i disseny)</p> <p>Projecte anagrama fundació Borrell 1993</p> <p>Sobres i fulls amb l'anagrama "Fundació Borrell"</p>